

MEMORIAŁ
Generał Marii Wittek

Przebieg SŁŻAK Okr. Wielkopolskie
nr ewid. 1154

AK
Lwów
obużkowiec

(1942 - 1944)

fot. (brano)

GIEL Helena
z d. Trendel
ps. „Lubka”

5001/WSK

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

..... Helena Giel
..... I.K. 5001/WSK
..... AK Lwów, obw. Łocków

- I./1. Relacja k. 4 s. 1-4
- I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 5 s. 1-5
- I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora k. 1 s. 1
- II. Materiały uzupełniające relacje —
- III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —
- III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
- III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
- III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —
- III./5. Inne ... —
- IV. Korespondencja
-
-
-
- V. Nazwiskowe karty informacyjne
- VI. Fotografie k. 1 s. 1

I/1. Relacja

1. Życiorys Heleny Giel z d. Trendel, b.m. i d.,
akps (ksero)

b.4 s.1-4

Zyciorys

Urodziłam się 22 lipca 1925 r. w Opokach (pow. Złoczów województwo Tarnopol) jako najstarsza córka Stefana Brendla pracownika P.H.P. i Tekli z domu Konfederat. Ochrona byłam w Sasowie w kościele rzymsko-katolickim.

Od siódmego roku życia zaczęłam uczęszczać do Szkoły Podstawowej w Złoczowie i nie przerywając nauki ukończyłam ją w 1939 r.

W czasie wojny uczęszczałam do Szkoły Średniej w Złoczowie z polskim jęz. nauczania i mimo bardzo ciężkich warunków materialnych kształciłam się i wszelkimi siłami starałam się ją ukończyć.

Ale w r. 1941 podczas okupacji hitlerowskiej młodzież nasza mogła kontynuować naukę tylko w Szkole Handlowej (Handelsschule) bo ta szkoła średnia wzniarano. Brat (młodszy o 2 lata) razem ze mną uczęszczał do tej szkoły w Złoczowie. I tu dzięki

Ojcu nawiązaliśmy kontakt z organizacją A.K. Złożyłam przysięgę przed oficerem A.K. w roku 1942.
nie pamiętam ani nazwiska ani pseudonimu.

Utkwiło mi w pamięci jak w naszym małym domku przy ul. Objazdowej położonej blisko dwor. stacji Złoczów zbierali się partyzanci. Zapamiętałam jednego z nich - to Michał Kucharski (nie wiem czy to było prawdziwe nazwisko czy pseudonim) który chciał mnie zabrać do partyzancki ale ojciec sprzeciwiając się uważając że jestem jeszcze za młoda, aby mnie zabrać do lesniej partyzancki. Dlatego też zosta-

Tam Łazniczkę, A K - pseudonim "Lubka"
chleba moje przeła bielizna partyzantom, piekła
chleb i butki zysła ich. Ojciec z bratem uogle
nosili zysosi od rzyke ze osi Zarudzie
znajdującej się daleko od Zborawa. I tej stacji
musieli poczekać do rzyki do Złoczowa. Było to
bardzo niebezpieczne. Bardzo często zdemorowani
prewarzeni wracali do domu bo bandy ukraińskie
obstrzelwały ich. Ojciec uogle był zasty, a ja nie
bardzo rozumiałem dlaczego taki nich uogły jest
w naszym domu. Odwiedzali nas często profesorowie
z miasta ze Szkoły Flondowej. Zapamiętałem
tylko z nich dwa nazwiska: Ludwik Biernak i
Michał Gororakowski. Dyrektorami naszej szkoły
byli: Jędeusz Gororoko i Mieczysław Kalitynski
Kosiliśmy z bratem t zw "bibuś" i jakies paczki
do budynku znajdujacego się przy głównej trasie
w Janimowicach

Tam też na przejeździe kolejowym pracował
mój ojciec na ~~przejździe~~^{trasie} kolejowej Złoczów -
Kniarice prowadzącej do Lwowa. Ojciec wtedy
pracował w Janimowicach naprzeciw tego budynku
gdzie je często nosilam korespondencje A K
Kasileły się "Łopanki" Dwukrotnie mnie z bratem
udało się uciec dzięki pomocy partyzantów

Pierwszy raz gdy mnie prowadzono wraz z grupą
młodzieży polskiej do transportu na stację w drodze
odbili mnie partyzanci. Drugi raz odbili mnie
partyzanci z pociągu przed stacją Kniarice, gdy

transport jechał do Niemiec (w kierunku Lwowa)
z domu z początku się ukrywałam po strychach
i komórkach, aż wreszcie ojciec pomógł mi wyje-
chać do Zborowa. Przebywałam u ciotki w Prasow-
cach, a później ukrywałam się u wujka w
Zarudziu. Tam ojciec dostarczał mi paczki AK
które dostarczałam do punktów przerzucenia

W roku 1944, gdy na nasze tereny wkroczyła
Armia Radziecka dalej kontynuowałam naukę
w Powiatowej Szkole Średniej w Złoczowie, gdzie
ukończyłam 10 klasę 2 sierpnia 1945 r. i w tym
miesiącu wraz z rodzicami wyjechalismy jako
repatrianci na Ziemię Odryską do Grodkowa
w woj. Opolskie. Tu przez 1 rok pracowałam w Pry-
dium Powiatowej Rady Narodowej.

Od października 1946 r. kontynuowałam
naukę w Raciborze w Liceum Pedagogicznym.
Po wstępnym kursie od 1. I 1947 r. zaczęłam
pracować jako nauczycielka najpierw w Szkole
Podstawowej w Stance (koło Gliwic), a potem
na własną prośbę zostałam przeniesiona do
Budzisk (koło Kwizim Raciborskiej), gdzie miałam
lepsze warunki do dokształcania się w Raciborze
na Komisjach Rejonowych i kursach wakacyjnych.
Tym sposobem 13 grudnia 1950 r. uzyskałam swie-
dectwo dojrzałości Liceum Pedagogicznego.

21 października 1950 r. wyjechałam za pracę za dyżur-
nego ruchu PKP Kerimienę Gidle. Od 1 września
1951 r. przeniosłam się do Łski Opętorskiej do miasta

Te pracowałam jako nauczycielka w Zbiorczej
Szkoła Gminnej do 1980 r. do emerytury. Teraz
jest aktywnym członkiem „Solidarności” Obecnie
jestem trzydziesty rok na emeryturze

Helena Giel

zał. 1

Giel Helena /157 dnia 12.03.1991r
/Nazwisko i imię, Nr. ewid.,
Koło - Kępno
/Środowisko-Koło SZLAK/
Kierownik
/Stopień w AK/

Oświadczenie

Oświadczam, że nie byłem - nie jestem członkiem Związku -
Stowarzyszenia kombatanckiego grupującego osoby, które występowały
przeciwko Armii Krajowej lub Jej dobremu imieniu /wg treści § 12 p.3
Statutu SZLAK/.

W latach 19... - 19... byłem członkiem ZBOWiD /Związku Kombatanów RP
i b. więźniów Politycznych /...../

W dniu w Kole Nr złożylem oświadczenie o
wystąpieniu i skreśleniu mnie z listy członków.

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

Giel
/Podpis/

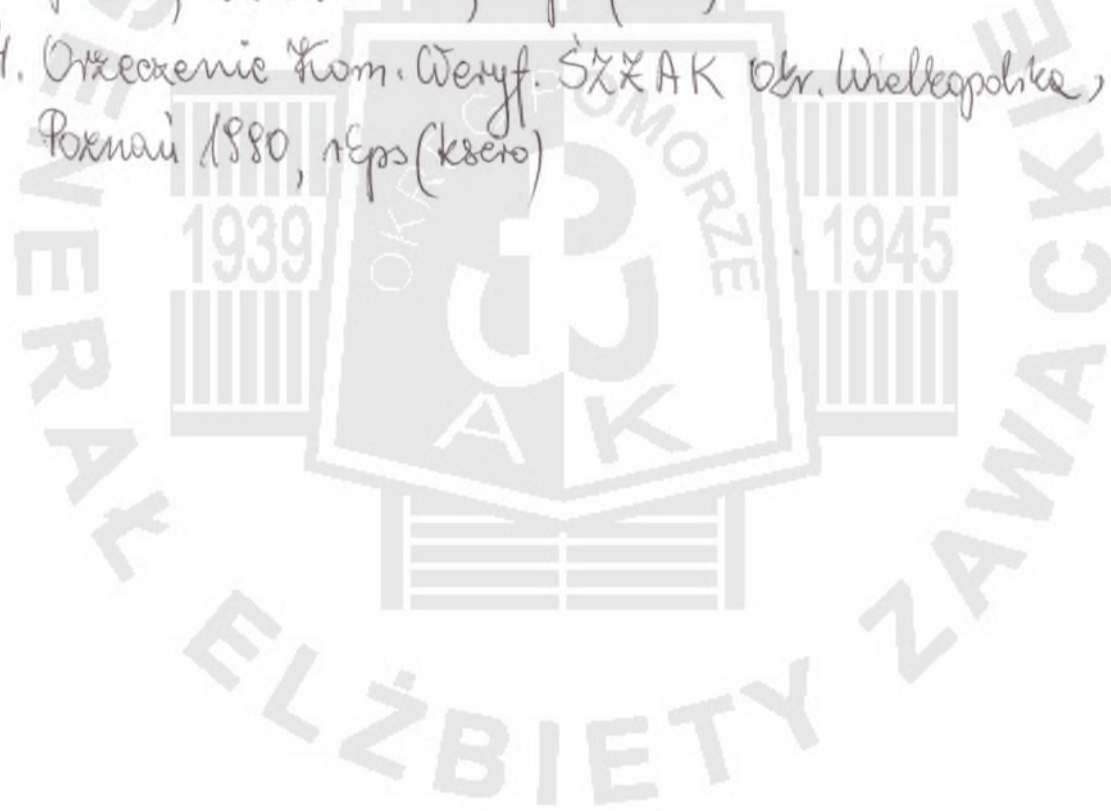
Wyżej wymieniony uregulował wpłaty oraz składki członkowskie
za okres od 1.5.1991 do 31.12.1991r

Pieczętka i podpis Prezesa Koła/Środowiska

[Podpis]
/podpis skarbnika/
SWIATOWY ZWIĄZEK ŻOŁNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
Biuro Wielkopolskie
Inspektorat i Środowisko
w Kępnie

I. 2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

1. Deklaracja Gieł Heleny wraz z Arturem Evidencyjnym
wraz wpisem Kom. Weryfikacyjnej Koła ŚŻAK,
Kępno 1980, rękopis (ksero). k. 2 s. 1-2
2. Oświadczenie świadka Józefa Sobów, Grodków 1980,
rękopis (ksero). k. 1 s. 3
3. Orzeczenie Kom. Weryfikacyjnej ŚŻAK Obr. Wielko-
polka, Poznań 1980, rękopis (ksero). k. 1 s. 4
4. Orzeczenie Kom. Weryf. ŚŻAK Obr. Wielkopolska,
Poznań 1980, rękopis (ksero) k. 1 s. 5

26/KE PNO
N-9

MSY

Okręg Wielkopolska, Inspektorat Kępno
Koło Środowiskowe Kępno

DEKLARACJA

Zgłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej
i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

Data: 17 lipca 1990 r. Helena Giel Hiel
/ imię i nazwisko / / podpis /
Adres: 63-645 Łęka Opat telefon: nie mam

ARKUSZ EWIDENCYJNY

Leg. 002504.

1. Nazwisko i imię: Giel Helena
2. Pseudonimy: "Lubka"
3. Nazwisko panińskie: Trendel
4. Data i miejsce urodzenia: 22 lipca 1925 r. w Opakach pow. Łęka
5. Imiona rodziców: Tebla i Stefan
6. Wykształcenie: Licjum Pedagogiczne
7. Zawód - miejsce pracy - ostatnie: nauczycielka Gminna Szkoła Zbiorcza w Łęce Opatowskiej
8. Data wstąpienia do organizacji i zaprzysiężenia przez:
 - a. SZP.....
 - b. ZWZ - AK: do początku 1942 r.
 - c. Organizacje scalone, podporządkowane, współdziałające.....
9. Przydział organizacyjny i przebieg służby: Łęka
Armii Krajowej w Okręgu Strój Łęka
pow. Łęka
/ podać okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompanie batalion, pułk, brygada, dwuzwiza lub inny rodzaj działalności /
10. Awanse uzyskane w AK: nie mam
11. Odznaczenia uzyskane w AK/nr. data i nadawca/ nie
12. Odniesione rany i kontuzje - /gdzie, kiedy, rodzaj i pobyt w szpitalu/
nie
13. Dalsza działalność i losy po zakończeniu działań bojowych - konspiracja - obozy jenieckie, koncentracja, łagry, więzienie, gdzie i od ..do:.....
Nyje chcieli z rodzicami na Ziemię Odrzykane
do Grodkowa woj. Opole

14. Inne odznaczenia... *Liety Krūjis Tautuži za dvidešimt metų, mės. menegamnia, press. pedagogizmas,*
.....
..... *1046-75-140, vydana 16 lipca 1975 r.*
..... /nr.leg., data i nadawca/

15. Przebieg służby / czasokres, nazwa i funkcja /:
a. do 1939 r. *Wersstarašom do Školy Podstaryj v Liceronie*
.....
b. PSZ na zachodzie *nie*
.....

16. Karta Kombatantka /nr., data wystawienia i przez kogo/... *nie mam*
z powodu braku dokumentów z rubriky 108 (odpisek CI - Zband
u Komzarc)

17. Represje /rodzaj/
a. 1.9.1939 - 15.01.1945r. *1942 -*
Ne vnesmu zlapano mame i vyras z gnybz
pravedromo do transportu na mieste, na stecis v drodu
zostalam odpita przez paszych partyzantov, Dvoj raz odbili mės
partyzinai z pociugu žmiej, stecis Liceronie - jisien 1942 r.
b. Po 15.01.1945r. *žmiej, stecis Liceronie, represionarane, zc...*
įska. naujaujelke mam omė, progledy, politycznie, i religijne
i ze me, vstspuje do PZPR

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam własnoręcznym podpisem:

Uwaga: *1939* *Helena Giel*
Do deklaracji dołączyć informację o służbie
wojskowej, konspiracyjnej i pracy zawodowej - życiorys

KOMISJA WERYFIKACYJNA /Koła, Środowiska/.....
Potwierdza się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do uzys-
kania uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
..... *Stajpac dur 1.3.90 ul. robot 2/90*
..... /miejscowość i data/

Nazwisko i imię 1. *Josef Škyle Rymoval*
pseudonim 2. *J. Kušpinski St. Salwayz*
3. *M. Aron* *F. H.*

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy
Armii Krajowej
/nr ewidencyjny, miejscowość, data/

ZARZĄD OKRĘGU:
Nazwisko i imię 1.
pseudonim 2.
3.

Józef Sobóć ps. Gil
(nazwisko, imię, pseudonim)

Grodzisz dn. 21. 02 1990r

49-700 Grodzisz ul.
(adres wydającego oświadczenie)

wy. Opole.

O Ś W I A D C Z E N I E S W I A D K A

Jako b. żołnierz *A.K. - Dywizja Podkarpacie*
(wymienić jednostkę(i) organizacyjną(e) AK lub inną)

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa za prawidłowość podanych niżej przeze mnie faktów

o ś w i a d c z a m

że, Ob. *Helena Siel* s) c. *Trendla Stefana*

urodz. dn. *22 lipca 1925 r* w *Opokach par. Tłocisz*

jest mi znany(a) osobiście jako b. żołnierz: *Armii Krajowej*

(wymienić jednostkę(i) organiz. której był żołnierzem)

w czasie od *1942* do *1944* od *1945* do *1945*

Wyżej wymieniony posiadał pseudonim: *"Lubka"*

i pełnił funkcję(e) *Tacymiecki*

posiadał stopień wojsk. w okr. poświadczanym

Opis znanego mi przebiegu służby i działalności w) w czasie walk z okupantami! podać w jakich był oddziałach, placówkach: służbach: pod czyim d-twem, kierownictwem, przeszkolenie wojskowe i inne, znany mi jego udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach i ich czasookresy: (Na pełną odpowiedź można wykorzystać stronę odwrotną):

*Wojła nocspodonyś do punktu przernawienia, oraz
prernawienia kroi.*

URZĄD STANU OBYWATELSKIEGO
(poświadczenie podpisu)
Miasto i Gmina KIEROWNIK
49-200 GRODZISZ Urząd Stanu Obywatelskiego

(pieczęćka inst. i stanienna)

Grodzisz, 1990-02-23

Sobóć Józef
Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem
Józef Sobóć Plutonowy
(nazwisko, i stop. wojsk)

d. L. H. 0195256

1157

ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Zw.Ż.AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

dnia 28 września 1990 r. rozpatrzyła deklarację
Kól. Heleny Giel pseud. "Lubka"
s/c Stefana ur. 22 lipca 1925 r. 19... r.
w Opatach zam. w

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA uznać, że w/wym. spełnia warunki - nie spełnia warunków - przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. Okręg AK Łódź, obwód Złoczów od III.1942r. do VII.1944r.
2. od do
3. od do

UZASADNIENIE

Przynależność do Armii Krajowej ustalono w oparciu o opinię Komisji Weryfikac. Insp. Ś.Z.Ż.AK w Kownie, deklarację, życiorys i oświadczenie współuczestnika działalności konspiracyjnej.

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący	-	Przemysław BUDNIAK
2. Członkowie	-	BARTOSZEWICZ
	-	St. STOKŁOSA

Poznań, 28.IX. 1990 r.

DECYZJA

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Ż.AK Okr. Wielkopolska z dnia 28.IX. 1990 r. Prezydium postanawia przyjąć - odmówić przyjęcia - w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kól. Helenę Giel -s. c. Stefana

Od niniejszej decyzji zainteresowanemu służy odwołanie do Zarządu Głównego Ś.Zw.Ż. AK w Warszawie, za pośrednictwem tut. Zarządu w terminie 14 dni.

Nr ewid. 1157
Poznań, dnia 30.IX.1990 r

SEKRETARZ ZARZĄDU
SEKRETARZ
Zarządu Okręgu Wielkopolska

PREZES ZARZĄDU
PREZES
Zarządu Okręgu Wielkopolska
rkm. gen. mjr Stefan Ignaszak

DDJK GMP UW 1500/90 NR 417 JS

ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Zw.Ż.AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

dnia 28 września 1990 r. rozpatrzyła deklarację
Kol. Heleny Giel pseud. "Lubka"
z/c Stefana ur. 22 lipca 1925 r.
w Opakach zam. w

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA uznać, że w/wym. spełnia warunki - ~~nie spełnia warunków~~ - przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. Okręg AK Łódź, Obwód Złoczów od III 1942 do VII 1944
2. od do
3. od do

UZASADNIENIE

Przynależność do Armii Krajowej ustalono w oparciu o opinię Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Ż.AK w Poznaniu, deklarację, życiorys i opinię współuczestnika działalności konspiracyjnej.

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący - Przemysław BYSTRZYCKI
2. Członkowie - BARTOSZEWICZ
St. STOKŁOSA

Poznań, 28 IX 1990 r.

DECYZJA

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Ż.AK Okr. Wielkopolska z dnia 28 IX 1990 r. Prezydium postanawia przyjąć - ~~odmówić przyjęcia~~ - w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kol. Helena Giel z c. Stefana

Od niniejszej decyzji zainteresowanemu służy odwołanie do Zarządu Głównego Ś.Zw.Ż. AK w Warszawie, za pośrednictwem tut. Zarządu w terminie 14 dni.

Nr ewid. 1157
Poznań, dnia 30 IX 1990..

SEKRETARZ ZARZĄDU

PREZES ZARZĄDU

DRUK OMP UW 1500/90 NR 417 JS

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dot. relatora

1. Oświadczenie Giel Helony i poświadczenie o regulacji wpisowego i składki członkowskiej, Kępno 1981, ksero.

k.1 s.1

zał. 1

Giel Holana /1157.....
/Nazwisko i imię, Nr. ewid.,
Koło - Kępno
/Stowowisko-Koło SZLAK/
Kierownik
/Stopień w AK/

dnia *12.03.1991*

O ś w i a d c z e n i e

Oświadczam, że nie byłem - nie jestem członkiem Związku -
Stowarzyszenia kombatanckiego grupującego osoby, które występowały
przeciwko Armii Krajowej lub Jej dobremu imieniu /wg treści § 12 p.3
Statutu SZLAK/.

W latach 19... - 19... byłem członkiem SEOWID /Związku Kombatanów RP
i b. więźniów Politycznych /...../

W dniu w Kole Nr złożyłem oświadczenie o
wystąpieniu i skreśleniu mnie z listy członków.

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

Giel

/Podpis/

Wyżej wymieniony uregulował wpisywane opłaty składowe członkowskie
za okres od *1.1.1991* do *31.12.1991*

Pieczętka i podpis Prezesa Koła/Stowowiska

[Podpis]
/podpis skarbnika/
SWIATOWY DETACZ ZOLNIERZY
ARMII KRAJOWEJ
Inspektorat i Stowowisko
w Kępnie

VI. Fotografie

1. Powiększone zdjęcie legitymacyjne Giel Heleny,
ksero.

k.1 s.1

T: 5001/WSK

AK
Leców
obw. Kłociów

Giel Helena
z d. Trendel
ps. "dubka"

V. Nazwiskowe karty informacyjne

i

T: 5001/WSK

- AK
dwów
obw. Łowców

GIEL Helena

z d. Trendel
ps. "dubka"

ur. 22 VII 1925 - Opaki, pow. Łowców, woj. Tarnopol
szkolenie; miała korespondencję do punktu przesła-
wania oraz przewoziła broń (w l. 1942 - 1944), została
przyjęta w 1942.

xob.

dokumenty I/1, I/2 T. 5001/WSK

list 18

Giel Helena

 BARBARA CZUCHÓW
TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

5 906099 000653